

Тетяна Григорівна КАМІНСЬКА

доктор економічних наук,
доцент,
в. о. завідувача кафедри бухгалтерського обліку і аудиту,
Національний університет біоресурсів і природокористування України
E-mail: ktg8@yandex.ru

**ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ТА РИЗИКИ ПРИ ОБ'ЄДНАННІ БІЗНЕСУ АБО
ПРИДБАННІ АКТИВУ**

Камінська, Т. Г. Особливості обліку та ризики при об'єднанні бізнесу або придбанні активу [Текст] / Тетяна Григорівна Камінська // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 21. – № 2. – С. 27-35. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. Стаття присвячена проблемам оцінки та мінімізації ризиків при об'єднанні бізнесу або придбанні активу в системі обліку. У сучасних умовах глобалізації економіки та інтеграційних процесів в Україні, на тлі розгортання кризових явищ економічного та неекономічного характеру, питання об'єднання, придбання бізнесу несе в собі як значні можливості, так і високі ризики і може стати початком процвітання або занепаду бізнесу. Одним з головних інструментів для зниження рівня ризиків під час об'єднання або придбання бізнесу виступає бухгалтерський облік, зокрема, проведення попереднього аудиту для визначення реальної вартості об'єкта угоди та визначення основних ризиків і можливостей, пов'язаних із ним. Бухгалтерський облік як основа інформаційної системи підприємства дає змогу оцінити поточний стан та перспективи розвитку бізнесу, розробити його стратегічний план та насамкінець, прийняти рішення про придбання бізнесу або відмову від угоди. Таким чином, дослідження питань бухгалтерського обліку та ризиків при об'єднанні бізнесу або придбанні активу є актуальними, знаходяться в руслі тенденцій розвитку економічної та облікової науки, а також мають виняткове значення для практики.

Мета статті полягає у висвітленні тенденцій розвитку об'єднання чи придбання бізнесу та їх відображенні в обліку.

Метод. Для написання статті використано загальнонаукові та спеціальні методи наукового дослідження. Із загальнонаукових – метод теоретичного узагальнення, метод порівняння, системний підхід, метод абстракції. Серед спеціальних методів проведення економічного дослідження застосовано: статистичний метод та балансовий метод.

Результат. За результатами дослідження запропоновано методи та прийоми зниження ризиків при придбанні активів або об'єднанні бізнесу з використанням інструментарію бухгалтерського управлінського обліку. Описані в статті способи і прийоми мінімізації ризиків поряд із іншими є необхідними та вимагають подальших досліджень.

Ключові слова: бухгалтерський облік; об'єднання бізнесу; ризики; активи; Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку.

Tetiana Hryhorivna KAMINS'KA
Doctor of Sciences (Economics),
Associate Professor,
Acting Head,
Department of accounting and audit,
National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine
E-mail: ktg8@yandex.ru

FEATURES OF ACCOUNTING AND RISKS IN THE BUSINESS MERGER OR ACQUISITION OF ASSETS

Abstract

Introduction. *The article is devoted to the problems of the assessment and minimization of risks in a business merger or acquisition of the asset in accounting system. In current conditions of economic globalization and integration processes in Ukraine, the issue of business association and acquisition brings both great opportunities and high risks. It can become the beginning of business prosperity or decline. One of the main tools for reducing risks during mergers or acquisitions is the accounting. Particularly, we mean the preliminary due diligence to determine the real value of the transaction and to identify key risks and opportunities. Accounting as a basis for enterprise information system makes it possible to assess the current state and prospects of the business, to develop its strategic plan and, ultimately, to decide on acquisition of a business or rejection of the agreement. Thus, research accounting issues and risks in a business merger or asset acquisition are important. These questions are within the trends of economic and accounting science and they are extremely important for practice.*

The purpose of the article is to highlight the trends of the business merger or acquisition and to define their reflection in accounting.

Method (methodology). *General and special methods of scientific research are used in this article. We have used the following scientific methods: method of theoretical generalization, comparison method, method of system approach, the method of abstraction. Among the special methods of economic research we have used the statistical method and the balance method.*

Results. *The research has suggested methods and techniques to reduce risks during acquiring assets or business merger with the use of tools of accounting. The methods and techniques of minimization the risks are very important. They require further research.*

Keywords: *accounting; business combination; risks; assets; International Accounting Standards.*

JEL classification: M41, G34

Вступ

Умови нестабільності та коливань, у яких діє національна та світова економіка нині створюють серйозні загрози для розвитку бізнесу з одного боку, а з іншого – надають нові можливості та дозволяють розкрити приховані резерви. На переконання більшості сучасних науковців період економічної рецесії створює сприятливі умови для започаткування нового бізнесу або придбання чинного. Придбання потенційно високоприбуткових і водночас недооцінених підприємств для здійснення інвестицій у їх розвиток дозволяє посилити свої конкурентні переваги на ринку, але водночас вимагає значної аналітичної роботи, оцінки різних за своєю природою факторів та прийняття виважених управлінських рішень.

Відповідно до досліджень В. Є. Волохатої та Ю. П. Пащенко ринок злиттів і поглинань в Україні у 2014 р. знизився майже наполовину, оскільки закордонні інвестори остерігаються значних вливань в економіку України через неекономічні причини. Також це виступає свідченням відтоку капіталу із України. Однак до 2014 р. обсяги угод щодо злиття і придбання бізнесу демонстрували стійке зростання. Середня вартість однієї угоди складала 190 – 260 млн дол. США, за рік у середньому укладалося близько 40 угод. 68 % таких угод укладалися в секторі телекомунікацій та ЗМІ, 17 % – у секторі фінансових послуг, 8 % припало на споживчий сектор та роздрібну торгівлю і 7 % – на сільське господарство [3].

Основна причина укладення угод із використанням інструментів і механізмів, пов'язаних із поглинанням та злиттям – це функціонування конкурентного середовища, яке ставить перед підприємцями завдання пошуку можливостей для посилення своєї позиції на ринку, завоювання більшої його частки.

Проте отримання позитивного ефекту від процесів поглинання і злиття можливе лише за умови спрямованості керівництва на подальший розвиток придбаних компаній, що вимагає значно більше зусиль та залучення інвестицій і прямо залежить від рівня розвитку та фінансового стану придбаної компанії. У більшості випадків головною причиною низької окупності коштів, витрачених на придбання

компаній виступає неправильна оцінка активів та можливих ризиків, а також нестача уваги до деталей фінансової звітності компанії, яку планується придбати. Тому питання інформаційного забезпечення управлінських рішень у проектах придбання компаній або активів є актуальним і вимагає наукових досліджень.

Питанням обліку активів і ризиків, пов'язаних із придбанням бізнесу, їх оцінкою та визнанням, займалися багато відомих вчених, зокрема О. М. Брадул та М. О. Юнацький [1], Ф. Ф. Бутинець [2], В. Є. Волохата [3], О. В. Тарасова [9], Л. В. Чижевська [8], Л. С. Шатковська [6], а серед зарубіжних – С. Нобс (C. Nobes, 2008) та Р. Паркер (R. Parker, 2008) [12].

О. М. Брадул стверджує, що організаційні форми об'єднання бізнесу по-різному впливають на корпоративну структуру об'єднання підприємств. Тобто, залежно від того, якої форми набуває об'єднання, компанії після нього можуть ліквідуватися і утворювати абсолютно нову компанію (консолідація), або одна компанія поглинає іншу і продовжує своє існування (злиття) [1].

Аналіз українських та міжнародних теоретичних досліджень та практики свідчить, що увага до цієї теми із часом зростає.

Мета статті

Мета статті полягає у висвітленні тенденцій розвитку об'єднання чи придбання бізнесу та їх відображенні в обліку.

Виклад основного змісту дослідження

У процесі розширеного відтворення менеджмент підприємств спрямований на приріст основного капіталу чи одержання чистого доходу (чистого прибутку), який також може бути використаний з метою приросту основного капіталу. У цьому випадку менеджери говорять про збільшення нематеріальних активів і приріст основного майна (виробничих основних засобів і тих, які використовуються у виробничій діяльності активів), а бухгалтери відображають на рахунках рух грошових коштів, пов'язаних з інвестиціями в основний капітал [5]. У господарській практиці під час реалізації проектів придбання бізнесу перед управлінським персоналом постають проблеми достовірного визначення вартості бізнесу, врахування ймовірних ризиків, правильної оцінки ефективності інвестицій у подальший розвиток компанії, прогнозування майбутньої прибутковості придбаної компанії.

Л. В. Чижевська пропонує такі етапи аналізу угод щодо придбання активів чи компаній: аналіз внутрішнього середовища, аналіз ринку, укладання угоди, передача бізнес-процесів, поетапний контроль та аналіз результатів придбання [8].

Починаючи розглядати пропозицію про придбання бізнесу, спочатку слід визначити мотиви рішення про його продаж власниками компанії, яка виступає об'єктом угоди. Часто управлінські рішення про укладання угоди придбання бізнесу приймаються без попередньої оцінки проекту або оцінка проекту проводиться формально і не враховується при прийнятті рішення. На жаль, такий підхід веде до виникнення в майбутньому неочікуваних проблем із придбаним бізнесом, які можна було б передбачити ще на етапі розгляду проекту.

За умов гострої економічної конкуренції та значних ринкових коливань дуже важливо керуватись мотивами, які ґрунтуються на реальному аналізі і максимально об'єктивній думці експертів. Одним з найважливіших чинників успішної реалізації проекту придбання бізнесу виступає інформація та можливість оперування нею. За умов її недостовірності, викривлення або обмеженого доступу неможливо провести повний ґрунтовний аналіз даних та вважати їх достатньою основою для прийняття рішення про придбання, що може викликати виникнення проблем із бізнесом у майбутньому. Тому важливою частиною розгляду проекту придбання є отримання точної, достовірної інформації про об'єкт угоди. У вирішенні цього питання є підвищення точності інформації про об'єкт придбання, що дозволить знизити можливі ризики в майбутньому [9].

Для попередньої оцінки проекту придбання бізнесу або активів розроблено низку інструментів передінвестиційних досліджень, що мають на меті детальне вивчення діяльності компаній, виставлених на продаж [4]. Головними із них є аналіз фінансового стану, а також визначення податкових ризиків, розгляд юридичних аспектів діяльності компанії, комплексна оцінка виробничого та технологічного підрозділів, а також інших сторін діяльності, які можуть мати значний вплив у майбутньому, зокрема, екологічних, організаційних чи маркетингових.

Щоб визначити головні ризики проекту, необхідно комплексно оцінити порядок здійснення діяльності компанії, її виробничі, обслуговуючі та організаційні процеси, а також наслідки зміни в керівництві компанії.

Початкову оцінку діяльності компанії, що є об'єктом угоди, починають із юридичної експертизи установчих документів, до яких відносяться: статут, установчий договір, виписка із Єдиного реєстру підприємств і організацій, свідоцтво платника ПДВ, ліцензії на здійснення діяльності тощо. Обов'язково необхідно перевірити відповідність здійснюваної підприємством діяльності та прописаної в установчих

документах, переконатися у правочинності установчих зборів, рішень ради директорів, учасників, акціонерів. Також важливою частиною оцінки є вивчення діяльності кінцевих бенефіціарних власників, що стало об'єктом особливої уваги з боку регулюючих державних органів останнім часом.

Детального дослідження потребує звітність компанії, складена відповідно до національних чи міжнародних стандартів бухгалтерського обліку чи фінансової звітності. Керівництво підприємства зобов'язане відображати у відкритих джерелах звітності інформацію про кінцевих бенефіціарів компанії, зокрема, Примітки до фінансової звітності повинні містити данні про пов'язані сторони. Порядок відображення інформації про пов'язані сторони в бухгалтерській звітності підприємств та організацій встановлений згідно з МСБО 24 «Розкриття сторін про пов'язані сторони» [7].

Поняття бенефіціарного власника (від фр. *benefice* – прибуток, користь), як правило, розкривається як фізична особа, яка в кінцевому рахунку прямо або через третіх осіб володіє (має більше 25 % участі в капіталі) цією юридичною особою або має можливість контролювати дії цієї юридичної особи [10].

Інвестор має право на отримання повної, детальної, достовірної інформації про пов'язані сторони компанії, яку планує придбати, навіть якщо ця інформація становить комерційну таємницю, для проведення повного аналізу діяльності та оцінки змісту юридичних та фінансових відносин всередині компанії та із зовнішніми контрагентами, рівня автономності компанії, її залежності від третіх сторін. Для покупця обов'язково слід з'ясувати, чи не є пропозиція продажу бізнесу в період спаду спробою позбутися від збиткового підприємства.

У більшості фахових джерел ризик розглядають як подію, яка може відбутись або не відбутись, унаслідок чого можливий негативний, нульовий або позитивний результат. Ризик є наслідком невизначеності господарської ситуації, яка виникає під впливом багатьох факторів і випадковостей, неповноти інформації, а також людського фактору, тобто ризик має об'єктивне і суб'єктивне походження. Ризик також характеризують як втрати, понесені в результаті прийняття хибних управлінських рішень або настання неочікуваних природно-технічних надзвичайних подій [6]. Для оцінки існуючих ризиків для управлінського персоналу доцільно використовувати прийоми SWOT-аналізу, адаптовані для оцінки ризиків. На рис. 1. наведено деякі критерії оцінки ризиків пов'язаних сторін.

Рис 1. Оцінка управлінським персоналом ризиків пов'язаних сторін підприємства, яке планується придбати*

*Власна розробка автора.

Ґрунтуючись на даних фінансової звітності підприємства, необхідно здійснити комплексний аналіз фінансового стану, який має містити аналіз ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності, ділової активності, а також ринкової чутливості.

Важливою складовою передінвестиційного дослідження є аналіз руху грошових коштів, для чого оцінюється звіт про рух грошових коштів, складений за непрямим методом за останні кілька років. За результатами аналізу визначається відповідність компанії таким критеріям:

1. Здатність підприємства в ході операційної діяльності забезпечити позитивний баланс грошових потоків і їх стабільність;
2. Достатність отриманого прибутку для забезпечення поточних зобов'язань компанії;
3. Можливість здійснення інвестиційної діяльності за рахунок власних коштів;
4. Причини виникнення різниці між обсягами отриманого прибутку та обсягу грошових коштів.

Також варто провести низку стрес-тестувань, а саме перевірити ймовірність зниження попиту на товари чи послуги підприємства у зв'язку зі зниженням доходів населення; ймовірність зростання собівартості внаслідок зростання цін, змін у законодавстві, обмеження імпортно-експортних операцій тощо, а також проаналізувати можливі дії компанії у відповідь на ці ризики. При проведенні даних стрес-тестувань варто переконатися, чи дані звітності не викривлені з метою підвищення інвестиційної привабливості підприємства, зокрема, за рахунок внесення до балансу неліквідних запасів чи основних засобів підприємства [12]. Для зниження рівня даного ризику особлива увага приділяється документації за останньою інвентаризацією. Проводиться детальний аналіз документів, які підтверджують володіння основними засобами та значними статтями запасів. При виникненні сумнівів ініціюється проведення власної інвентаризації з метою звірки фактичної наявності активів з відображеними у звітності, а також визначення фактичної вартості та зношення необоротних активів. Важливо залучити до складу комісії представників технічного напрямку, які мають відповідні знання та досвід оцінки подібних активів. Крім того, варто встановити способи оцінки активів підприємства, визначені в його обліковій політиці. МСБО 16 та П(С)БО 7 «Основні засоби» [7] дозволяють проводити оцінку основних засобів двома способами: за фактичною (історичною) собівартістю або за переоціненою справедливою вартістю. При цьому перевага надається оцінці за справедливою вартістю. При придбанні підприємства варто переконатися у достовірності та обґрунтованості наведеної оцінки активів.

У ситуації глобальної економії витрат керівництво підприємства, яке планується продати, може проводити оцінку власними силами або посилатися на оцінки минулих періодів. Однак навіть у такій ситуації краще проводити незалежну оцінку вартості об'єкта. Залежно від об'єкта оцінки його вартість можна визначити за доходами, за витратами або за вартістю подібних активів. Особливу увагу слід звернути на специфічні об'єкти, використання яких за призначенням досить обмежене, наприклад, техніки для висотного будівництва чи прав на нематеріальні активи.

При прийнятті рішення про купівлю підприємства також слід перевірити статті капітальних інвестицій та незавершеного будівництва, оскільки в бухгалтерському обліку за такими формулюваннями можуть відобразитися об'єкти або витрати, які мають бути списані у зв'язку з неможливістю подальшої реалізації проектів відповідно до МСБО 36 «Знецінення активів» [7]. Варто також зауважити, що в національних Положеннях (стандартах) бухгалтерського обліку питання знецінення активів майже не розглядається.

Найпоширеніші наслідки ризиків активів підприємства, які виникають при придбанні, подано на рис. 2.

Ще однією зоною суттєвого ризику, яка вимагає підвищеної уваги інвестора, – фінансові активи, зокрема фінансові інвестиції та дебіторська заборгованість. При оцінці фінансових вкладень варто зосередити особливу увагу на ті вкладення, умови яких значно різняться від загальноприйнятих ринкових або які надані на надмірно тривалий термін. Виявлення таких фактів може свідчити про низьку ефективність управління, а також про виведення активів із компанії [11].

Варто ознайомитися із правовою та фінансовою інформацією про організації, яким надані позички, у які емітували акції, облигації, векселі та ін. Відсутність достатньої інформації про досліджувані організації, зокрема про їх фінансовий стан, може виступати свідченням того, що вкладені засоби безповоротно втрачені.

Оцінка фінансових інвестицій також вимагає значного досвіду та обізнаності із поточною економічною ситуацією та ринковою практикою в країні та світі. Якщо фінансові інвестиції не можуть бути достовірно оцінені за ринковою справедливою вартістю, а також інформація про діючі котирування, ставки та інші показники відсутня у відкритих джерелах, що було б найточнішою оцінкою вкладень, то у такому разі варто провести оцінку забезпечення фінансових інвестицій.

В обліку знецінення фінансових активів регламентується МСБО 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка» [7].

У разі, якщо активи не знецінені, створення резервів не потрібне, проте корисним буде проведення аналізу ліквідності відповідних активів: індикаторами ризиків виступає переведення високоліквідних активів (грошові кошти, короткострокові цінні папери) у низьколіквідні (безвідсоткові позики, внески до статутного капіталу збиткових підприємств). У сучасних умовах також варто звертати увагу на вкладення в банки, ліцензії яких були анульовані або ліквідовані, або мають бути ліквідовані

найближчим часом, у яких спостерігаються проблеми, що відомо із відкритих джерел. Для зниження ризиків щодо дебіторської заборгованості обов'язковим є проведення звірки розрахунків, що слугуватиме ще одним юридичним підтвердженням наявності заборгованості. Проте наявність підтвердження не гарантує отримання відповідної оплати, оскільки фінансовий стан дебітора може не дозволяти погасити заборгованість, особливо у випадках оголошення його банкрутом. Тому необхідно проводити оцінку фінансового стану контрагентів та створювати резерви для покриття безнадійної дебіторської заборгованості. Приклади ризиків підприємства, пов'язаних із дебіторською заборгованістю, наведені на рис. 3.

Рис. 2. Оцінка управлінським персоналом ризиків оцінки активів підприємства, яке планується придбати*

*Власна розробка автора.

Рис. 3. Оцінка управлінським персоналом ризиків фінансових активів підприємства, яке планується придбати*

*Власна розробка автора.

Здійснюючи оцінку зобов'язань компанії, яка виступає об'єктом угоди, особливу увагу необхідно звернути на позички. Зокрема, варто провести оцінку кредитного навантаження на компанію за допомогою інструментів аналізу ліквідності і платоспроможності, що дозволить оцінити здатність грошових потоків від виручки покрити необхідні зобов'язання за кредиторською заборгованістю.

Договори щодо кредиторської заборгованості також мають містити умови та наслідки несвоечасної сплати внесків за заборгованістю. Порівняно низькі відсоткові ставки відносно ринкових цін та ставок можуть свідчити про включення до договору низки обтяжень, застав, гарантій, поручительства. Завищені відсоткові ставки натомість свідчать про виведення засобів з компанії. Детально слід провести дослідження договорів, за якими позики мають цільове призначення. Якщо фактично засоби були витрачені іншим чином, необхідно оцінити можливі наслідки.

Здійснення оцінки кредиторської заборгованості також варто провести за термінами погашення платежів. У разі, якщо договором не передбачено розмір штрафів за несвоечасне погашення заборгованості, варто керуватися Господарським кодексом та Цивільним кодексом або законами, що діють на території, де розташована компанія, яку планується придбати.

Ще однією частиною передінвестиційних досліджень є експертиза умов надання позик та відстрочок за умовами договорів з основними постачальниками і клієнтами. На практиці виникає немало ситуацій, коли на компанію накладаються приховані необґрунтовані зобов'язання або приховуються відкриті судові позови, за якими компанія виступає відповідачем.

Питання створення відповідних резервів регулюються МСБО 37 «Резерви, умовні зобов'язання та умовні активи» [7]. Ризики, пов'язані з кредиторською заборгованістю, наведені на рис. 4.

Рис. 4. Оцінка ризиків кредиторської заборгованості*

*Власна розробка автора.

Важливим питанням передінвестиційного дослідження, яке вимагає дослідження і оцінки, виступає податкова політика компанії. Зазвичай труднощі у сплаті податків та платежі до бюджету свідчать про фінансові труднощі компанії. Додатковим джерелом інформації може слугувати податкове листування за останній час.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Придбання діючого бізнесу або капітальних активів умовах економічної рецесії приховує в собі як широкі перспективи, так і значні загрози. Для визначення їх співвідношення краще скористатися послугами фінансових консультантів і незалежних оцінювачів.

В останні роки спостерігається тенденція до підвищення якості та достовірності інформації, наведеної у фінансовій звітності про підприємства та організації, які залучають інвестиції. Таким чином, можна стверджувати, що описані в статті способи і прийоми мінімізації ризиків поряд із іншими є необхідними та вимагають подальших досліджень для сприяння прозорості й надійності українського та міжнародного бізнесу.

Список літератури

1. Брадул, О. М. Аналіз концепцій пояснення категорії "група" з метою бухгалтерського обліку за МСФЗ [Текст] / О. М. Брадул, М. О. Юнацький // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2014. – № 797. – С. 13-19.
2. Бутинец, Ф. Ф. Бухгалтерський учет в странах мира [Текст] / Ф. Ф. Бутинец, М. Вашекова, О. Векслер и др.; вип. 2 – Житомир: ЖГТУ, 2008. – 484 с.
3. Волохата, В. Є. Реорганізація та реструктуризація банківв умовах глобалізаційних та євроінтеграційних процесів [Текст] / В. Є. Волохата, Ю. П. Пашченко // Молодий вчений. – 2014. – № 11– С. 46-50.
4. Дорош, Н. І. Оцінка бізнесу при проведенні «Due Diligence» [Текст] / Н. І. Дорош // Бухгалтерський облік, контроль і аналіз у сучасній економічній науці та практиці : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф., 3-4 квітня 2014 р. : присвяч. 70-річчю каф. обліку підприємницької діяльності / [редкол.: В. І. Єфіменко та ін.] ; М-во освіти і науки України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана". – Київ : КНЕУ, 2014. – С. 44-47.
5. Камінська, Т. Г. Активізація кругообороту капіталу:обліково-контрольний аспект [Текст] : монографія / [КамінськаТ. Г., Царук Н. Г., Ільчак О. В. та ін.]. – Ніжин: ПП Лисенко М.М., 2015. – 416 с.
6. Камінська, Т. Г. Обліково-аналітичне забезпечення фінансового менеджменту в сільськогосподарських підприємствах [Текст] : монографія / [Т. Г. Камінська, Л. С. Шатковська, А. М. Шиш та ін.] / За ред. Т. Г. Камінської. – К.: ЦП «Компринт», 2013. – 329 с.
7. Міжнародні стандарти фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=408095&cat_id=408093&ctime=1423500775962.
8. Професійна діяльність бухгалтера: аутсорсинг, ризики, захист інформації [Текст] : монографія / Л. В. Чижевська, І. М. Вигівська, А. П. Дикий, Л. С. Скакун. – Житомир: Рута, 2011. – 404 с.
9. Тарасова, О. В. Проблеми та перспективи ринку злиття та поглинання в Україні [Текст] / О. В. Тарасова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2010. – № 691. – С. 223-230.
10. Экономический словарь [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://mirslovarei.com/content_eco/metod-3372.html.
11. Шевченко, А. П. Объединение бизнеса или приобретение актива: на что обратить внимание при покупке компании [Электронный ресурс] / А. П. Шевченко. – Режим доступа: <http://finacademy.net/materials/article/ob-edinenie-biznesa-ili-priobretenie-aktiva>.
12. Nobes, C. Comparative international accounting [Text] / C. Nobes, R. Parker. – 10thed. – Pearson Education Limited, Harlow, 2008. – 632 p.

References

1. Bradul, O. M. & Yunatskyi, M. O. (2014, December). Analiz koncepcij pojasnennia kategorii "grupa" z metoiu buhgalterskogo obliku za MFSZ ("Group" definition conception for accounting by IFRS). Management and enterpeniorship in Ukraine: stages of incipience and problems of development. Bulletin of National Universiti "Lviv polytechnic", 797, 13-19.
2. Butynets, F. F., Vashekova, M., Veksler, O., Viniarska, K., Vitola, I., Esemchika, A., Tsurkanu, V. I. (2008). Buhgalterskij uchet v stranah mira (Accounting in the world countries). Zhytomyr: Zhytomyr state technical university.
3. Volohata, V. E. & Pashchenko Yu. P. (2014, November). Reorganizatsia ta restруктурыzatsia bankiv v umovah evrointegratsijnyh ta globalizatsijnyh protsesiv (Banks reorganization and restructuring under conditions of Eurointegration and globalization). Young scientist, 11, 46-50.
4. Dorosh, N. I. (2014, April). Otsinka biznesu pry provedenni «Due Diligence» (Business valuation during «Due Diligence»). Paper session presented at the III Intern. scientific- practic. conf., "Accounting, control and analysis in modern economic science and practice" devoted to 70th anniversary of the department of accounting business activities of SHEI "Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman".
5. Kaminska, T. G., Tsaruk, N. G., Ilchak, O. V., Garapko, N. I. & Melnyk, Z. Yu. (2015). Aktyvizatsia krugoborotu kapitalu: oblikovo-kontrolnyj aspekt (Activation of capital turnover: accounting and control aspect). Nizhyn: Lysenko.
6. Kaminska, T. G., Shatkovska, L. S., Shysh, A. M., Drobot, N. M. & Ilchak, O. V. (2013). Oblikovo-analityche zabezpechennia finansovogo menedzhmentu v silskogospodarskyh pidpryemstvah (Accounting and analysis providing of financial management in agricultural enterprises). Kyiv: Comprint.
7. International financial reporting standards. Retrieved from http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?showHidden=1&art_id=408095&cat_id=408093&ctime=1423500775962.

-
8. Chizhevsky, L. V., Vyhivska, I. M., Dykyj, A. P. & Skakun, L. S. (2011). Profesiina diialnist bukhhaltera: outsorsynh, ryzyky, zakhyst informatsii (Accountant Professional activities: outsourcing, risk, information security). Zhytomyr: Ruta.
  9. Tarasova, O. V. (2010, November). Problemy ta perspektyvy rynku zlyttia ta pohlynannia v Ukraini (Problems and prospects of mergers and acquisitions in Ukraine). Management and enterpeniorship in Ukraine: stages of incipience and problems of development. Bulletin of National Universiti "Lviv polytechnic", 691, 223-230.
  10. Economics dictionary. Retrieved from http://mirslovarei.com/content_eco/metod-3372.html.
  11. Shevchenko, A. P. (n.d.). Ob'edinenie biznesa ili priobretenie aktiva: na chto obratit vnimanie pri pokupke kompanii (Business combination or assets acquisition: what needs special attention within company buying). Retrieved from <http://finacademy.net/materials/article/ob-edinenie-biznesa-ili-priobretenie-aktiva>.
  12. Nobes, C., & Parker, R. H. (2008). Comparative international accounting. Harlow: Pearson Education.

Стаття надійшла до редакції 18.08.2015 р.